

Začíná Týden dárků na ČT art: Dnes večer bude válet Špinarka

Jako každý rok, tak i letos program ČT art zahajuje novou sezónu Týdnem dárků, tedy dávkou premiér. Otevírá jej kritikou ceněná a divácky vděčná inscenace Špinarka ostravského Divadla Petra Bezruče. Jako pozvánku na tento přímý přenos nabízíme recenzi, kterou jsme zde publikovali před necelým rokem.

S nápadem zpracovat životní příběh ostravské zpěvačky (nikoliv však rodačky, jak se často mylně uvádí) Věry Špinarové oslovilo Divadlo Petra Bezruče režiséra Tomáše Dianišku. Byla to dobrá volba. Nevznikla nudná biografie, nýbrž inscenace nápaditá a zábavná, ne však podbízá.

Markéta Matulová v inscenaci *Špinarka*, foto: Divadlo Petra Bezruče – Jiří Zeržon

Dianiška v inscenaci *Špinarka* sleduje Věru od jejích zhruba čtrnácti let. Tu vzrůstem malou, povahou drzou holku nechtějí ani do sboru, ani na konzervatoř. Matka „neví, co s ní“ a přihlásí ji na učební obor chemička v čistírně oděvů. Věra se nevzdává, pořídí si kytaru a zakrátko zpívá s později legendární ostravskou kapelou Flamingo. Následuje seznámení s muzikantem Ivošem Pavlíkem, účinkování s jeho orchestrem, narození dítěte, velká sláva a po ní velký pád. Po listopadové revoluci Špinarovou coby prominentní socialistickou zpěvačku nikde nechtějí, utápí se v alkoholu a depresích. (I když se zpěvačka ještě dokázala ze svých problémů vyhrabat a koncertovala se synem, tento happyend se v inscenaci nekoná, a je to asi dobře.)

K tomuto v Česku docela známému příběhu poskytuje Dianiškova inscenace přidanou hodnotu. *Špinarka* není pouhopouhým životopisným dramatem o trnité cestě na vrchol a následném pádu. Dramatik a režisér nestaví pomníček populární hvězdě, nýbrž nabízí intenzivní citový příběh,

v němž podává komplikovaný vztah Věry s matkou, blízký vztah s mladším bratrem, později obdobně těsný vztah se synem. Všechny tyto momenty jsou opravdově dojemné.

Jakub Burýšek a Markéta Matulová v inscenaci *Špinarka*, foto: Divadlo Petra Bezruče – Jiří Zerzoň

Vždycky, když se dojetí trochu přiblíží k hranici kýče, podaří se nastalou situaci shodit. Třeba když představitelka hlavní hrdinky Markéta Matulová naprosto brilantně zpívá v bílém kožichu hit *Jawa 250*, tak se vzápětí vyzvrací do křišťálového poháru – Leninovy ceny. Neustálé střídání dojemných a komických momentů je po celou dobu přesně vyvážené.

Dianiška se vyhnul popisnosti a naplnil inscenaci výsostně divadelními prostředky; příkladem může být scéna sbližování Špinarové a Pavlíka, kdy se vzájemně omotávali a zamotávali do drátů sluchátek. Dobrým trikem jsou němé a zpomalené scény z koncertů, které jakoby připomínají filmové dokumenty. Sugestivní je rovněž scéna z podpisu anticharty, kdy přítomní Věru uklovou tupým normalizačním hitem *Papoušek Kakadu*.

Obrovský drive ostravské inscenaci dávají písně Věry Špinarové v podání Markéty Matulové za doprovodu živé kapely. Aniž bych byla zpěvaččinou fanynkou a třeba hit *Jawa 250* mám za kýčovitý středoproud, starší bigbítové písničky mě dosud vysloveně překvapily. A v kantiléně *Jednoho dne se vrátíš* Matulová pěvecky exceluje – představitelka titulní role je prostě skvělá herecky, pěvecky i pohybově (když napodobuje pro Špinarovou typické nadskakování a třepání rukama).

Záběr z inscenace *Špinarka*, foto: Divadlo Petra Bezruče – Jiří Zerzoň

„Malá zpěvačka s velkým hlasem“ je v inscenaci zpodobněná jako kladná hrdinka, správná holka, někdy málo přemýšlivá a v problematických etapách svého života spíše smýkaná okolnostmi. Tím nechci přístup režiséra rozporovat. Jistě, mohl se více zanořit do zpěvaččiny přílišné afinity k alkoholu, do její nedostatečné péče o syna nebo do podpisu anticharty. Tomáš Dianiška tato témata neopomenul, ale chopil se jich po svém. Zkrátka: jaký obrázek si o Špinarové a jejím životním příběhu na pozadí dějin druhé poloviny minulého století udělal, takový poctivě předal dál.

Divadlo Petra Bezruče, Ostrava – Tomáš Dianiška: Špinarka

Režie: Tomáš Dianiška, **dramaturgie:** Anna Smrčková, **výprava:** Lenka Odvářková, **hudba:** Matěj Štesko, **hudební nastudování:** Jan Gajdica. **Hrají:** Markéta Matulová, Kateřina Krejčí, Jakub Burýšek, Vojtěch Johaník, Dušan Urban a další.

Premiéra 2. září 2021, psáno z představení 16. září provedeném na Festivalu Divadlo v Plzni.